

พุทธจริยศาสตร์ของการเป็นนายหน้า Buddhist Ethics for Brokerage

วรวัฒน์ สายมูล

Worawat Saimoon

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปีน้า แลนด์ แอนด์ คาร์

Bena Land & Car Limited Partnership

Corresponding Author, Email: worawat.no.6@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์พุทธจริยศาสตร์ของการเป็นนายหน้า เนื่องจากว่า อาชีพนายหน้าเป็นอาชีพที่มีปรากฏในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่เป็นอาชีพที่ไม่จำเป็นต้องมีใบประกอบวิชาชีพ นายหน้าเป็นอาชีพที่มีส่วนในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศในระดับมหภาค มีความสำคัญในการเชื่อมโยงผู้ซื้อและผู้ขาย ช่วยให้การทำธุรกรรมเป็นไปอย่างสะดวกและยุติธรรม โดยให้ข้อมูลที่ถูกต้องและโปร่งใส นอกจากนี้ยังช่วยกระตุ้นการหมุนเวียนของทรัพย์สินและส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจพุทธจริยศาสตร์สำหรับอาชีพนายหน้ามุ่งเน้นให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความสุจริตและยุติธรรม โดยไม่หลอกลวงหรือแสวงหาผลประโยชน์จากผู้อื่น นายหน้าควรให้ข้อมูลที่โปร่งใสและรักษาความเป็นกลางในทุกธุรกรรม นอกจากนี้ยังต้องมีเมตตาและกรุณาต่อทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย และหลีกเลี่ยงอคติที่อาจทำให้การตัดสินใจผิดพลาด การยึดมั่นในพุทธจริยศาสตร์จะช่วยสร้างความไว้วางใจและความยั่งยืนในอาชีพ

คำสำคัญ : นายหน้า, พุทธจริยศาสตร์, พระพุทธศาสนา

Abstract

This academic article aims to analyze the Buddhist ethics of being a broker. Because the broker profession is a profession that appears in the Civil and Commercial Code, but it is a profession that does not require a professional license. Brokers are a profession that plays a part in driving the country's economy at the macro level. They are important in connecting buyers and sellers, helping

transactions to be convenient and fair by providing accurate and transparent information. They also help stimulate the circulation of assets and promote economic growth. Buddhist ethics for the broker profession focuses on working honestly and fairly, without deceiving or seeking benefits from others. Brokers should provide transparent information and maintain neutrality in every transaction. They must also be kind and compassionate to both buyers and sellers, and avoid biases that may lead to wrong decisions. Adherence to Buddhist ethics will help build trust and sustainability in the profession.

Keywords: Broker, Buddhist ethics, Buddhism

บทนำ

ในสังคมที่การพัฒนาเศรษฐกิจเติบโตอย่างรวดเร็ว การซื้อขายที่ดินกลายเป็นธุรกิจที่มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการพัฒนาเมือง ธุรกิจที่ดินเกี่ยวข้องกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนและโอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน เป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญสูง ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประมวลข้อมูลการซื้อขายที่ดินเป็นส่วนหนึ่งของดัชนีชี้้นำทางเศรษฐกิจมหภาค (ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์, 2561: 1-13) การเป็นนายหน้าซื้อขายที่ดินจึงได้รับความนิยมนและกลายเป็นอาชีพที่มีความท้าทายสูง เนื่องจากเกี่ยวข้องกับมูลค่าทางเศรษฐกิจที่สูงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสังคม สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดคำถามทางจริยธรรมเกี่ยวกับความรับผิดชอบของนายหน้าที่ดิน ทั้งในเชิงความซื่อสัตย์ ความโปร่งใส และความเป็นธรรมต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

พุทธจริยศาสตร์ (Buddhist Ethics) คือ เกณฑ์การตัดสินความดีความชั่ว หรือเป็นศาสตร์ที่ว่าด้วย เจตนาเป็นตัวบ่งชี้ถึงการกระทำทุกอย่าง ซึ่งเป็นแนวทางในการพิจารณาความถูกต้องดีงามตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา ดังพุทธพจน์ว่า “ธรรมทั้งหลายมีใจเป็นหัวหน้า มีใจเป็นใหญ่ สำเร็จ ด้วยใจ ถ้าคนมีใจดี ก็จะทำดีหรือทำดีตามไปด้วย เพราะความดีนั้น สุขย่อมติดตามเขาไป เหมือนเงาติดตาม ตัวเขาไป” (พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่ม 25 ข้อ 1: 23) เช่น การคิดพูดทำจะดีหรือชั่วอยู่ที่ตัวเจตนา ถ้าเจตนาดีถือว่าเป็นดี ถ้าเจตนาร้ายถือว่าเป็นชั่ว ดังพระบาลีบทหนึ่งว่า “ภิกษุทั้งหลาย เราตถาคตขอเตือนว่า เจตนาเป็นตัวชี้กรรมคือ การกระทำ” (พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่ม 22 ข้อ 23: 577) พุทธจริยศาสตร์สามารถนำมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์และกำหนดแนวทางปฏิบัติของนายหน้าซื้อขายที่ดินได้ หลักธรรมในพระพุทธ

ศาสนา เช่น ศีล 5 อริยมรรค 8 และหลักเมตตาธรรม สามารถประยุกต์ใช้เพื่อสร้างสมดุลระหว่างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและความรับผิดชอบต่อสังคม

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และนำเสนอแนวทางปฏิบัติของนายหน้าซื้อขายที่ดินในมิติของพุทธจริยศาสตร์ โดยเน้นการประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการสร้างความสมดุลระหว่างความสำเร็จในเชิงธุรกิจและการปฏิบัติที่ยึดมั่นในความถูกต้องและความยุติธรรม เพื่อให้การประกอบอาชีพนายหน้าซื้อขายที่ดินมีความยั่งยืนและเป็นประโยชน์ต่อสังคมในภาพรวม

เนื้อหา

1. บทบาทของ “นายหน้า” ในภาคธุรกิจ

นายหน้าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ลักษณะ 16 ได้บัญญัติเรื่องนายหน้าไว้ ซึ่งกำหนดไว้ 5 มาตรา (มาตรา 845 –849) โดยมีนัยสำคัญที่กล่าวถึงเฉพาะความหมายของสัญญานายหน้า คำบำเหน็จ ความรับผิด และสิทธิบางประการของนายหน้าจากบทบัญญัติดังกล่าวนั้น “นายหน้า” คือ บุคคลซึ่งทำสัญญากับบุคคลอีกคนหนึ่งซึ่งเรียกว่า “ตัวการ” ตกลงทำหน้าที่เป็นคนกลางหรือเป็นสื่อซึ่งช่องให้ตัวการได้เข้าทำสัญญากับบุคคลภายนอก ซึ่งสัญญานายหน้านั้น ตามปกติถือว่ามิบำเหน็จ แม้จะไม่มีข้อตกลงกันไว้ ก็ต้องให้ตามธรรมเนียมร้อยละห้าสิทธิเรียกค่าบำเหน็จเกิดขึ้นเมื่อตัวการกับบุคคลภายนอกได้ตกลงทำสัญญากันเสร็จ แม้ต่อมาจะมีการบอกเลิกสัญญาภายหลังก็ต้องจ่ายค่าบำเหน็จให้ (นันทนา ศิริชาติ และ ศิวพร เสาวคนธ์, 2566: 178-187)

“นายหน้า” หรือ *broker* เป็นตัวกลางที่ทำหน้าที่สำคัญในกระบวนการเชื่อมโยงระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายในตลาดธุรกิจ โดยมีบทบาทหลักในการช่วยอำนวยความสะดวกและสร้างความไว้วางใจระหว่างคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย นายหน้าทำหน้าที่ไม่เพียงแต่จัดการเจรจาและประสานงานเท่านั้น แต่ยังต้องใช้ความเชี่ยวชาญ ความรู้เฉพาะทาง และเครือข่ายที่กว้างขวางเพื่อให้เกิดข้อตกลงที่เป็นผลสำเร็จในภาคธุรกิจ นายหน้ามีบทบาทที่หลากหลายและสำคัญ เช่น:

1) เป็นตัวกลางเชื่อมโยง : นายหน้าทำหน้าที่เชื่อมโยงผู้ที่มีความต้องการขายสินค้าหรือบริการเข้ากับผู้ที่ต้องการซื้อ โดยลดอุปสรรคด้านข้อมูลที่ไม่สมดุล (Information Asymmetry) และช่วยให้กระบวนการซื้อขายเป็นไปอย่างราบรื่น

2) ให้คำแนะนำและข้อมูลเชิงลึก : นายหน้าที่มีความเชี่ยวชาญมักให้ข้อมูลสำคัญ เช่น ราคาตลาด แนวโน้มอุตสาหกรรม หรือรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือบริการที่เกี่ยวข้อง ช่วยให้คู่สัญญาสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) สร้างความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือ : การเป็นนายหน้ามีความเกี่ยวข้องกับการจัดการความไว้วางใจ นายหน้าต้องมีความโปร่งใสในข้อมูล และทำให้ทั้งผู้ซื้อและผู้ขายมั่นใจว่าข้อตกลงนั้นเป็นธรรม

4) ช่วยลดความซับซ้อนในกระบวนการธุรกรรม : ในบางธุรกิจ เช่น การซื้อขายที่ดิน การประกันภัย หรือการซื้อขายหลักทรัพย์ กระบวนการมีความซับซ้อนและต้องการการจัดการด้านเอกสารและกฎหมาย นายหน้าทำหน้าที่ช่วยลดความยุ่งยากเหล่านี้

5) สนับสนุนการเจรจาต่อรอง : นายหน้ามักมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้ไกล่เกลี่ยและเจรจาต่อรองเพื่อหาข้อตกลงที่เป็นประโยชน์ต่อทั้งสองฝ่าย

6) ช่วยประหยัดเวลาและทรัพยากร : ด้วยเครือข่ายและความชำนาญ นายหน้าสามารถช่วยลดเวลาที่ใช้ในการค้นหาผู้ซื้อหรือผู้ขายที่เหมาะสม และช่วยให้กระบวนการดำเนินไปอย่างรวดเร็ว

ในภาพรวม บทบาทของนายหน้าในภาคธุรกิจไม่ได้จำกัดเพียงแค่การเป็นผู้เชื่อมโยง แต่ยังรวมถึงการเป็นผู้สร้างมูลค่าเพิ่มในกระบวนการซื้อขาย ซึ่งส่งผลให้ธุรกรรมสำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพและยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย

2. ความสำคัญของ “นายหน้า”

นายหน้า (broker) ถือเป็นฟันเฟืองสำคัญในระบบเศรษฐกิจและธุรกิจยุคปัจจุบัน โดยมีบทบาทที่ช่วยสร้างความสมดุลระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย รวมถึงเพิ่มความคล่องตัวในกระบวนการซื้อขายหรือการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ ความสำคัญของนายหน้ามีดังนี้:

1) ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในตลาด : นายหน้าช่วยให้การซื้อขายดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ลดช่องว่างทางข้อมูลระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ทำให้การตัดสินใจของทั้งสองฝ่ายมีความแม่นยำและรวดเร็วขึ้น สิ่งนี้ช่วยสร้างตลาดที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น (ศิริพร พูลเพิ่ม, 2564: 45)

2) ลดความยุ่งยากในกระบวนการธุรกรรม : ธุรกิจบางประเภท เช่น การซื้อขายที่ดิน การประกันภัย หรือการลงทุนในหลักทรัพย์ มีขั้นตอนที่ซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับเอกสารจำนวนมาก นายหน้าช่วยจัดการกระบวนการเหล่านี้แทนลูกค้า ทำให้ทั้งผู้ซื้อและผู้ขายลดความยุ่งยากและเสียเวลาน้อยลง

3) สร้างความไว้วางใจและความโปร่งใส : ในตลาดที่มีความเสี่ยงสูงหรือข้อมูลไม่สมดุล นายหน้ามีบทบาทสำคัญในการสร้างความไว้วางใจระหว่างคู่สัญญา โดยทำหน้าที่เป็นตัวกลางที่มีความโปร่งใส ช่วยให้ทั้งสองฝ่ายมั่นใจว่าธุรกรรมเป็นธรรมและมีความน่าเชื่อถือ

4) ให้ข้อมูลและคำแนะนำเชิงลึก : นายหน้ามักมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น

อสังหาริมทรัพย์ การเงิน หรือการประกันภัย ซึ่งทำให้สามารถให้ข้อมูลที่สำคัญและคำแนะนำที่มีคุณค่าแก่ลูกค้า ช่วยให้การตัดสินใจมีความถูกต้องและลดความเสี่ยง

5) ช่วยเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ : ด้วยเครือข่ายและความเชี่ยวชาญ นายหน้าสามารถเชื่อมโยงผู้ซื้อกับผู้ขายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยเปิดโอกาสใหม่ ๆ ที่ผู้ซื้อหรือผู้ขายอาจไม่สามารถเข้าถึงได้ด้วยตัวเอง

6) สนับสนุนการเจรจาต่อรอง : นายหน้ามีบทบาทสำคัญในการเจรจาและต่อรองเงื่อนไขที่ดีที่สุดสำหรับทั้งสองฝ่าย ช่วยลดความขัดแย้งและสร้างข้อตกลงที่พึงพอใจร่วมกัน

7) สร้างสมดุลระหว่างผลประโยชน์ของทุกฝ่าย : นายหน้าทำหน้าที่เป็นตัวกลางที่คอยดูแลให้ธุรกรรมเกิดขึ้นอย่างยุติธรรม โดยมุ่งสร้างความสมดุลระหว่างผลประโยชน์ของผู้ซื้อ ผู้ขาย และผลตอบแทนของตนเอง

8) สนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจ : ในภาพรวม นายหน้าช่วยกระตุ้นการหมุนเวียนของทรัพยากรในระบบเศรษฐกิจ ทำให้เกิดธุรกรรมใหม่ ๆ และสนับสนุนการขยายตัวของธุรกิจที่หลากหลายอุตสาหกรรม

อาชีพนายหน้ามีความสำคัญอย่างยิ่งในภาคธุรกิจ โดยเฉพาะในตลาดอสังหาริมทรัพย์และธุรกิจการเงิน เนื่องจากนายหน้าทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ช่วยให้ทั้งสองฝ่ายสามารถทำธุรกรรมได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว นายหน้าไม่เพียงแต่ให้คำแนะนำและข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับสินทรัพย์ แต่ยังมามีบทบาทในการเจรจาต่อรองราคาและเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการซื้อขายที่เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งนายหน้ายังช่วยลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการทำธุรกรรมที่ไม่โปร่งใส หรือการเลือกสินทรัพย์ที่ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ซื้อ โดยการให้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน นายหน้ายังมีความสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นในตลาดและกระตุ้นการหมุนเวียนของทรัพย์สิน ซึ่งส่งผลดีต่อการเติบโตของเศรษฐกิจ นอกจากนี้ อาชีพนายหน้ายังสามารถสร้างโอกาสในการสร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับผู้ประกอบการอาชีพและมีบทบาทในการส่งเสริมความเจริญเติบโตของธุรกิจในภาพรวมอีกด้วย

นายหน้าเป็นบุคคลหรือองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงและสนับสนุนธุรกรรมให้เกิดขึ้นอย่างราบรื่น มีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม ด้วยความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน นายหน้าช่วยลดความเสี่ยง เพิ่มโอกาส และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทุกฝ่ายในกระบวนการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยน ทั้งนี้ นายหน้าที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินงานยังช่วยเสริมสร้างความไว้วางใจในระบบเศรษฐกิจโดยรวมอีกด้วย

3. พุทธจริยศาสตร์ของนายหน้า

การเป็นนายหน้าซื้อขายที่ดินหรือสินค้าอื่น ๆ เป็นอาชีพที่มีบทบาทสำคัญในเศรษฐกิจ เนื่องจากต้องอาศัยความไว้วางใจและความรับผิดชอบต่อทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย เพื่อให้การประกอบอาชีพนายหน้าเป็นไปอย่างสุจริตและยุติธรรม พุทธจริยศาสตร์สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม โดยยึดหลักธรรมในพระพุทธศาสนาเพื่อสร้างคุณค่าและประโยชน์ต่อทั้งตนเองและสังคม ดังนี้:

1) หลักสัมมาอาชีวะ (การประกอบอาชีพชอบ)

สัมมาอาชีวะในพระพุทธศาสนา หมายถึง การประกอบอาชีพที่สุจริต ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เป็นการทำงานที่ไม่ค้ำไม่ขายยาเสพติดและอาวุธ ไม่ค้าเนื้อสัตว์ ไม่ค้ำมนุษย์ ไม่ค้าขายยาพิษ และ ไม่ค้าขายน้ำเมา ประกอบแต่อาชีพที่ถูกต้องตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น การเลี้ยงชีพที่ไม่ชอบ การแสวงหาปัจจัยมาบริโภคที่ไม่ชอบ การคดโกง การหลอกลวง การพูดประจบ สอพลอ และการบีบบังคับขู่เข็ญ เป็นต้น เป็นการแสวงหาผลกำไรโดยไม่ประกอบด้วยความเพียร ความซื่อสัตย์ อดอยากได้มาง่าย ๆ โดยไม่อาศัยกำลังแห่งสติปัญญาและร่างกาย เพื่อให้ได้มาซึ่ง ประโยชน์ส่วนตนเอง (คณวต มະดาธุ และ คณะ, 2565: 18-31)

นายหน้าต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ ไม่หลอกลวงหรือแสวงหาผลประโยชน์ที่เกิดจากความทุกข์ยากของผู้อื่น การกำหนดค่าตอบแทนต้องเป็นธรรมและสมเหตุสมผล ไม่ขัดต่อศีลธรรม เช่น ไม่ปกปิดข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับทรัพย์สิน เช่น สภาพที่ดิน หรือข้อจำกัดทางกฎหมาย ไม่ใช้กลอุบายในการกดราคาหรือเพิ่มราคาที่ไม่ยุติธรรม

2) หลักศีล 5 และสัมมาวาจา (การพูดชอบ)

ศีล 5 เป็นหลักปฏิบัติที่ช่วยพัฒนาพฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกด้วยความรัก เป็นหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงอบรมสั่งสอนให้มนุษย์โลกทุกคนได้ประพฤติปฏิบัติให้เกิดมีขึ้นในจิตใจ เพราะมีอานิสงส์ที่ปรากฏออกมาเป็นคุณธรรม 5 ประการ คือ 1) มีอายุยืน 2) มีทรัพย์มากและยั่งยืน 3) ไม่ต้องกลัวภัยจากใคร 4) มีวาจาไพเราะ 5) มีสติมั่นคง วิธีการเข้าถึงศีล 5 พึงปฏิบัติด้วยการมีศีล 5 ประกอบหลัก 3 ประการ 1) การไม่ทำบาปทั้งปวง 2) การทำกุศลให้ถึงพร้อม และ 3) การทำจิตใจให้บริสุทธิ์ (พระศรีรัตนนิมิต, 2563: 84-96)

นายหน้าจำเป็นต้องมีคุณธรรมพื้นฐานตามหลักของศีล 5 อย่างน้อย 2 ประการ คือ ศีลข้อ 2 การไม่ลักทรัพย์ นายหน้าต้องไม่ฉวยโอกาสหรือเอาเปรียบผู้ซื้อหรือผู้ขาย เช่น การเรียกค่าธรรมเนียมที่เกินจริงหรือโกหกเรื่องราคาตลาด และศีลข้อ 4 การไม่พูดเท็จ การสื่อสารและให้ข้อมูลต้องโปร่งใส ตรงไปตรงมา และไม่พูดเกินจริง ตามหลักสัมมาวาจาแล้ว นายหน้าพึงแจ้งข้อมูลราคา ประโยชน์ และความเสี่ยงของสินทรัพย์อย่างตรงไปตรงมา ที่สำคัญคือไม่พูด

เพื่อโน้มน้าวให้เกิดความเข้าใจผิด

3. หลักเมตตาธรรม (การมีเมตตาและกรุณา)

เมตตา เป็นหลักธรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนาแล้วคือ ในระดับพื้นฐานเมตตาเป็นหลักธรรม ในอันที่จะให้คนทั้งหลายเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกันไม่ทำลาย ไม่เบียดเบียนกัน ยังคนทั้งหลายให้อยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุขและสร้างสันติภาพให้เกิดขึ้นแก่ชาวโลก ในระดับกลาง เมตตาเป็นคุณธรรมที่ช่วยพัฒนาจิตให้ สะอาดบริสุทธิ์ ลดกิเลส ลดปัญหา ขจัดความทุกข์ ให้เบาบาง มีความเห็นแก่ตัวน้อยลง ยังประโยชน์ให้ เกิดขึ้นทั้งแก่ตนเองและสังคม ส่วนรวม ในระดับสูง เมตตาเป็นคุณธรรมที่ยังบุคคลให้หมดตัวตน หมตกิเลส หมดปัญหา ไม่มีอาสวะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวในจิตใจ เป็นเมตตาที่สะอาดบริสุทธิ์ไม่มีผู้ให้และผู้รับ หมายถึง การบรรลุพระนิพพาน เป็นเมตตาของพระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ทั้งหลาย เมตตาธรรมในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท หมายถึงการแผ่และการเจริญความรักด้วยจิตเสมอ กันใน สัตว์ทั้งหลายในที่ทั้งปวง มีวิธีแสดงออก 3 ประการ 1) การแผ่และเจริญความรักทางกาย 2) การแผ่และการเจริญความรักทางวาจา 3) การแผ่และการเจริญความรักทางใจ พระพุทธเจ้าทรงย้ำให้มนุษย์เรานั้นมีความรักต่อสัตว์ทั้งหลาย ให้เราเห็นทุกชีวิตมีค่าเท่ากัน โดยพระองค์ได้เป็นต้นแบบให้ได้ดำเนินตาม และได้ตรัสสอนวิธีใช้และแผ่ความรัก โดยให้เราตั้งอยู่บนฐานความประพฤติดุสุจริตธรรมมี กายสุจริต วาจาสุจริต ใจสุจริตหลักเมตตาธรรมนั้นจึง ถือว่า เป็นเครื่องช่วยค้ำจุนโลก เป็นหลักธรรมให้มนุษย์และสัตว์ทั้งหลายอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข และถือว่าเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนาในการเข้าถึงโลกสวรรค์มีนิพพานเป็นที่สุด (พระอริการเวียง กิตติวัฒน์, 2560: 126-137)

นายหน้าควรมีความเมตตาต่อทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย ไม่เน้นแต่การแสวงหาผลประโยชน์ของตนเอง แต่คำนึงถึงความพึงพอใจและความเป็นธรรมของทุกฝ่าย นายหน้าต้องแนะนำผู้ซื้อหรือผู้ขายอย่างจริงใจ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ในระยะยาวของพวกเขา และหลีกเลี่ยงการผลักดันให้เกิดการซื้อขายที่ไม่เหมาะสม

4. หลักอุเบกขา (ความเป็นกลาง)

ความเป็นกลางในพระพุทธศาสนา หมายถึง การรักษากิจให้อยู่ในภาวะที่ไม่เอนเอียงไปทางใดทางหนึ่ง ความเป็นกลางเกิดจากอุเบกขาเป็นการสร้างสมดุลของจิตใจ (พุทธทาสภิกขุ, 2553: 45) ความเป็นกลางเป็นการสร้างสมดุลทางจิตใจที่เกิดจากความเข้าใจในธรรมชาติของชีวิตและโลก ความเป็นกลางในพระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต เนื่องจากช่วยให้เราตัดสินใจและปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ด้วยความยุติธรรมและไม่ถูกครอบงำด้วยอคติ หลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับความเป็นกลางในพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย อุเบกขา หมายถึง ความวางเฉย

หรือการรักษาจิตใจให้เป็นกลาง ไม่ยินดียินร้ายเกินควร เป็นธรรมะที่ช่วยสร้างความสงบและความเป็นธรรมในชีวิต

นายหน้าต้องรักษาความเป็นกลาง ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเกินควร และไม่ใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวเพื่อสร้างความได้เปรียบในธุรกรรม นายหน้าต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้องกับทั้งสองฝ่าย โดยไม่มีอคติ และไม่สร้างสถานการณ์ที่ทำให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสียเปรียบ

5. หลักสัมมาทิฐิ (ความเห็นชอบ)

สัมมาทิฐิ คือ ความเห็นที่ถูกต้อง ทำให้เกิดการรู้จักคิดเป็น พื้นฐานที่สำคัญที่ช่วยนำพฤติกรรมจะทำให้การปฏิบัติดำเนินไปอย่างถูกต้องพอดีและเป็นการกระทำอย่างมีเป้าหมายที่เกื้อกูลประโยชน์ ตนเองก็ได้ ความเข้าใจ มีความมั่นใจเป็นกุศล โปร่งผ่องใส เช่น การสนทนาที่มีแต่คำพูดที่เป็นประโยชน์ถูกต้อง ไม่มีการกล่าวตำหนิว่าร้ายแก่ใคร นอกจากคำนึงถึงคุณค่าเพื่อชีวิต คือ ความถูกต้อง การไม่พูดเบียดเบียน ทำร้ายใคร โยนิโสมนสิการยังช่วยให้คำนึงในทางเกื้อกูลผู้อื่นและแก่สังคมอีกด้วย (พระมหาพรชัย ฉนฺทมโท และ พระมหามิตร ฐิตปญฺโญ, 2563: 217-226) สัมมาทิฐิมีบทบาทสำคัญมากในการ ศึกษาหรือการพัฒนาชีวิต และสังคมกล่าวได้ว่า “คนเริ่มมีการศึกษาเมื่อเขามีสัมมาทิฐิ”

นายหน้าต้องนำหลักสัมมาทิฐิเป็นหลักในการดำเนินชีวิตและการประกอบธุรกิจ โดยต้องมองเห็นภาพรวมของผลกระทบจากการกระทำธุรกิจของตน เช่น ผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม หรือชุมชน และเลือกดำเนินการในลักษณะที่ส่งผลดีต่อส่วนรวม หลีกเลี่ยงการเป็นนายหน้าที่สนับสนุนการซื้อขายทรัพย์สินที่ผิดกฎหมายหรือส่งผลเสียต่อบุคคลอื่นและชุมชน นายหน้าควรช่วยสร้างข้อตกลงที่เกิดประโยชน์ร่วมกันทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

6. หลักการปฏิบัติตามอริยมรรค 8

อริยมรรคมองค์ 8 หมายถึง แนวทางดำเนินอันประเสริฐของชีวิตหรือกาย วาจาใจ เพื่อความหลุดพ้นจากทุกข์เรียกว่า เป็นข้อปฏิบัติที่มีหลักไม่อ่อนแอ จนถึงกับตกอยู่ใต้อำนาจความอยากแห่งใจ แต่ก็ไม่แข็งตึงจนถึงกับเป็นการทรมานกายให้เหือดแห้งจากความสุขทางกาย เพราะฉะนั้นจึงได้เรียกว่ามัชฌิมาปฏิปทา คือทางดำเนินสายกลางหลักอริยมรรคมองค์ 8 มีดังนี้ 1) ด้านสัมมาทิฐิ 2) ด้านสัมมาสังกัปปะ 3) ด้านสัมมาวาจา 4) ด้านสัมมากัมมันตะ 5) ด้าน สัมมาอาชีวะ 6) ด้านสัมมาวายามะ 7) ด้านสัมมาสติ และ 8) ด้านสัมมาสมาธิ (พระรณชัย กิตติราโน (สงฺศรี), 2561: 5)

นายหน้าควรดำเนินชีวิตและการทำงานตามหลักอริยมรรค เช่น หลักสัมมากัมมันตะ (การกระทำชอบ) ได้แก่ การทำธุรกรรมที่โปร่งใส หรือหลักสัมมาสังกัปปะ (ความดำริชอบ) ได้แก่ ความตั้งใจที่จะช่วยเหลือและไม่เบียดเบียน

พุทธจริยศาสตร์สำหรับนายหน้ามุ่งเน้นการประกอบอาชีพอย่างสุจริต โปร่งใส ยุติธรรม และคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม โดยใช้หลักธรรมในพระพุทธศาสนาเป็นกรอบในการดำเนินชีวิตและการงาน หากนายหน้ายึดมั่นในแนวทางนี้ ไม่เพียงแต่จะสร้างความน่าเชื่อถือในอาชีพ แต่ยังส่งเสริมความไว้วางใจและความยั่งยืนในระบบเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมอีกด้วย

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษา

จากการศึกษาพุทธจริยศาสตร์ว่าด้วยการเป็นนายหน้า สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ได้ตามแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษา

สรุป

พุทธจริยศาสตร์สำหรับอาชีพนายหน้ามีบทบาทสำคัญในการกำหนดแนวทางปฏิบัติงานที่ยุติธรรมและโปร่งใส โดยยึดหลักธรรมที่ช่วยสร้างสมดุลทางจิตใจและความสงบสุขในสังคม อาชีพนายหน้าควรประกอบด้วยความสุจริต ไม่หลอกลวงหรือแสวงหาผลประโยชน์จากผู้อื่นอย่างไม่เป็นธรรม การให้ข้อมูลที่ครบถ้วนและตรงไปตรงมาสำหรับทั้งผู้ซื้อและผู้ขายถือเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจผิดหรือความไม่พึงพอใจในภายหลัง อีกทั้งต้องรักษาความเป็นกลาง ไม่เอนเอียงหรือเลือกข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเพื่อไม่ให้เกิดความไม่ยุติธรรม โดยการปฏิบัติตามหลักอุเบกขา (ความเป็นกลาง) และหลักเลียงอคติที่อาจทำให้การตัดสินใจผิดพลาด นอกจากนี้ การมีเมตตาและกรุณาในการทำงาน เพื่อคำนึงถึงผลประโยชน์ของทุกฝ่ายเป็นการ

ส่งเสริมให้ธุรกรรมมีความโปร่งใสและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น เมื่อประกอบอาชีพนายหน้าโดยยึดมั่นในพุทธจริยศาสตร์จะช่วยสร้างความไว้วางใจและความยั่งยืนทั้งในงานและในสังคมโดยรวม

บรรณานุกรม

- คณวัฒน์ มะดาฮู และ คณະ. (2565). “ศึกษาวิเคราะห์การใช้หลักสัมมาอาชีพในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลนาท่อมเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง”. **วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย**. 2 (5): 18-31.
- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์. (2561). “ธุรกรรมที่ดินในฐานะดัชนีชี้เส้นทางเศรษฐกิจ”. **วารสารบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร**. 13 (1): 1-13.
- นันทนา ศิริชาติ และ ศิวพร เสาวคนธ์. (2566). “กฎหมายรองรับการประกอบอาชีพนายหน้าอสังหาริมทรัพย์”. **วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. 13 (4): 178-187.
- พระมหาพรชัย ฉนทมโท และ พระมหามิตร จิตปัญโญ. (2563). “สัมมาทิฐิกับการแก้ปัญหาของสังคมในปัจจุบัน”. **วารสารวิชาการธรรมทศน์**. 20 (3): 217-226.
- พระรณชัย กิตติราโณ (สงฺศรี). (2561). “การประยุกต์หลักใช้จริยธรรมมืองค์ 8 ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระศรีรัตนวิมล. (2563). “ศีล 5 กับการจัดการเพื่อเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์”. **วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย**. 4 (2): 84-96.
- พระอธิการเวียง กิตติวณฺโณ. (2560). “เมตตา : ในฐานะเครื่องมือเพื่อความปรองดองแห่งชาติ”. **วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. 8 (2): 126-137.
- พุทธทาสภิกขุ. (2553). **อุเบกขา: ความสงบในความสมดุลของชีวิต**. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). **พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ศิริพร พูลเพิ่ม. (2564). **บทบาทของนายหน้าต่อเศรษฐกิจไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธุรกิจไทย.